

POROČILA

STROKOVNE USMERITVE V MLADINSKEM KNJIŽNIČARSTVU: NACIONALNA IN MEDNARODNA SEKCIJA

SEKCIJA ZA MLADINSKO KNJIŽNIČARSTVO PRI ZBDS

Zveza bibliotekarskih društev Slovenije (ZBDS) je prostovoljno, nevladno in nepridobitno strokovno združenje, ki povezuje bibliotekarska in druga strokovna društva. Pod njenim okriljem deluje več sekcij, ki se osredotočajo na različna področja knjižničarstva in informacijske znanosti.

Namen Sekcije za mladinsko knjižničarstvo (v nadaljevanju Sekcija) je nuditi podporo knjižničnemu osebju z obveščanjem o trenutnih trendih, vprašanjih in raziskavah na področju mladinskega knjižničarstva. Vizija Sekcije je usmerjena na tri ključne deležnike v slovenskem knjižničnem prostoru: otroke in njihove starše oz. skrbnike, mladinske knjižničarje in strokovne delavce ter mladinske oddelke splošnih knjižnic oz. njihove upravljalce in vodilno osebje. Trenutni člani izvršenega odbora Sekcije so: Lavra Tinta (predsednica, Mestna knjižnica Ljubljana), Helena Brulc (Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto), Maja Dretnik (Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem), Lea Hedl (Mariborska knjižnica), Maja Kenda (Mestna knjižnica Kranj), Polona Palčič (Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica) in Primož Potočnik (Knjižnica Ivana Potrča Ptuj).

Redno delo Sekcije vključuje mesečno pošiljanje e-novičnika SeM@FoRček, na katerega se je možno prijaviti preko obrazca: <https://www.zbds-zveza.si/semforcek/>

Sekcija enkrat letno organizira posvetovanje SeM@FoRjev utrip, na katerem obravnava aktualna vprašanja s področja mladinskega knjižničarstva. Do zdaj so bili izvedeni naslednji dogodki: *Mladi bralec in digitalni mediji*, *Medijska pismenost je kompetenca*, *Branje & najstniki? #kr neki? in Svet=ilustr.**. Letošnje posvetovanje bo potekalo v četrtek, 13. novembra 2025, v Knjižnici Ivana Potrča Ptuj.

Sekcija izdaja enkrat letno – v mesecu novembru – tudi glasilo SeM@FoR, ki je namenjeno izmenjavi znanja in dobrih praks med mladinskimi knjižničarji. Vsi zainteresirani so vabljeni, da s svojimi izkušnjami, idejami in zgodbami obogatijo vsebino glasila.

Leta 2019 smo izvedli anketo, s katero smo ugotavljali praktične vidike dela mladinskih knjižničarjev in njihove potrebe. V letu 2024 pa smo izvedli novo anketo, ki je raziskovala pogoje za izvajanje dejavnosti za otroke in mlade v splošnih knjižnicah.

Več o delu Sekcije je mogoče prebrati na spletni strani ZBDS, kjer se najde tudi obrazec za včlanitev v Sekcijo.

IFLA SEKCIJA KNJIŽNIC ZA OTROKE IN MLADE ODRASLE

IFLA (International Federation of Library Associations and Institutions) je neodvisna, mednarodna, nevladna in

neprofitna organizacija, ki povezuje knjižničarje in strokovnjake za informacijske storitve iz različnih delov sveta. Strokovne strukture znotraj IFLE so razdeljene in vključujejo strokovni svet, divizije, posebne interesne skupine ter sekcije. Ena izmed sekcij je tudi IFLA Sekcija knjižnic za otroke in mlade odrasle (IFLA Libraries for Children and Young Adults Section, v nadaljevanju Sekcija).

Sekcija šteje 23 članov, vključno s predsednico Marianne Martens iz ZDA, tajnico Nathalie Soini iz Kanade in koordinatorko za informiranje Sarah Evans iz ZDA. Ostalih 20 članov prihaja iz naslednjih držav: Avstralija, Bahrajn, Bangladeš, Danska, Hrvaška, Indija, Japonska, Južna Koreja, Mehika, Norveška, Rusija, Singapur, Slovenija (predstavnica je Lavra Tinta iz Mestne knjižnice Ljubljana), Turčija, Velika Britanija.

Namen Sekcije je podpirati knjižničarje, ki delajo z otroki in mladimi odraslimi, ter izboljšati kakovost knjižničnih storitev za to ciljno skupino. Ključni cilji in dejavnosti Sekcije vključujejo izmenjavo strokovnega znanja in izkušenj, razvoj smernic in priporočil, organizacijo konferenc in seminarjev ter sodelovanje z drugimi organizacijami, kot so UNESCO, UNICEF in IBBY.

Sekcija se osredotoča tudi na raziskave na področju knjižničarstva za otroke in mlade odrasle, promocijo raznolikosti tako v zbirkah kot v knjižničnih programih, spodbuja ustvarjalnost pri razvoju inovativnih programov in storitev ter stremi k izboljšanju komunikacije in sodelovanja med knjižničarji po vsem svetu. Pomemben poudarek daje sodelovanju pri izpolnjevanju ciljev Agende 2030 za trajnostni razvoj, zlasti pri spodbujanju bralne pismenosti, kritičnega mišljenja ter enakosti dostopa do informacij.

Sekcija deluje v okviru petih delovnih skupin:

1. ALMA (Astrid Lindgren Memorial Award): Sekcija je nominacijsko telo za spominsko nagrado Astrid Lindgren.
2. Komunikacija: Delovna skupina izdaja dvakrat letno glasilo sekcije in skrbi za upravljanje družbenih omrežij.
3. Smernice: *Zadnje Smernice za knjižnične storitve za otroke od 0 do 18 let* so bile izdane leta 2018. Trenutno je v pripravi posodobljena izdaja, ki naj bi izšla leta 2026.
4. Varnejša raba interneta: Delovna skupina trenutno pregleduje zakone, smernice in pravilnike iz različnih držav, da bi postavila temelje za nadaljnje delo, ki bo obsegalo ozaveščanje o pomembnosti dostopa do interneta in varnosti na njem.
5. Svet skozi slikanice (The World Through Picture Books): Leta 2024 je izšla tretja izdaja kataloga z anotiranim seznamom slikanic, ki jih priporočajo knjižničarji z vsega sveta. S slikanicami, ki so jih donirali založniki, je delovna skupina pripravila dve razstavi, ki ju hranijo v nacionalni knjižnici v Franciji in na Japonskem. Trenutno poskuša pridobiti interesente za pripravo novih razstav slikanic.
6. »Midyear meeting«: Delovna skupina vsako leto organizira »Midyear meeting« v državi enega izmed članov Sekcije, običajno v okviru že obstoječe konference v izbrani državi. Letošnji bo potekal v Istanbulu med 5. in 8. aprilom. Sočlani na konferenci aktivno sodelujejo in predstavijo dobre prakse iz svojih držav.

Podrobnejšo predstavitev Sekcije in njenega dela je mogoče najti na spletni strani IFLE – Sekcija knjižnic za otroke in mlade odrasle.

■ LAVRA TINTA